

RESUM DE LA SESSIÓ SOBRE EL NOU REGLAMENT D'ESTRANGERIA

Data i horari: 15 de juliol de 2011

Objectiu: Repassar l'evolució del marc normatiu en relació a la immigració, fent especial èmfasi en els canvis que suposa la nova llei d'estrangeria i les implicacions per a la gestió municipal.

Docent: Albert Ferrer, advocat

Documentació lliurada: presentació amb dispositives que podeu trobar al darrer apartat d'aquest resum; recomanem fer la lectura del resum junt amb aquesta documentació perquè es complementen.

Organització:

- Servei de Polítiques de Diversitat i Ciutadania de l'Àrea d' Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona.
- Pla Territorial de Ciutadania i Immigració del Consell Comarcal del Maresme.

Resum de la sessió

Marc normatiu i distribució competencial (diapositives 2 a 8)

La legislació en matèria d'estrangeria ha sofert moltes modificacions al llarg dels darrers anys. D'ençà la promulgació de la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, han aparegut fins a tres modificacions, prenent la forma de Llei Orgànica, essent la darrera d'aquestes reformes en data 11 de desembre de 2009.

L'estat gaudeix de competència exclusiva en aquesta matèria, en virtut de l'atribució competencial que reflexa l'article 149.1.2 de la Constitució Espanyola.

La integració social dels estrangers al territori espanyol es el principal objectiu d'aquesta nova legislació. La integració és alhora un dret i una obligació de l'estranger immigrant.

El desenvolupament d'aquestes lleis orgàniques es fa mitjançant Reglaments del Govern. El darrer, i precisament el que aquí ens ocupa es el Reial Decret 557/2011, de 20 d'abril, que va entrar en vigor el 30 de juny de 2011. Cal recordar que, com en molts altres casos, el complet desenvolupament i aplicació d'aquesta norma està molt condicionat a la disponibilitat pressupostària.

Tot i que l'estat gaudeix de competència exclusiva en matèria d'estrangeria i immigració, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 ha entrat a regular la matèria, concretament en el seu article 138. A través d'aquest precepte es reconeix a la Generalitat de Catalunya la competència en matèria de primer acolliment als immigrants; desenvolupament en política d'integració; integració social i econòmica d'immigrants; acolliment i integració d'immigrants i promoció i integració de persones retornades (diapositiva 3).

Tot i envair, en principi, la competència exclusiva estatal en aquesta matèria, aquesta regulació de l'estatut va passar el sedàs del Tribunal Constitucional. Segons el Constitucional, aquest precepte admet una interpretació conforme a la Constitució, si s'entén que no atribueix competències en matèria d'immigració, si no que es limita a regular qüestions d'integració social i econòmica dels immigrants, que poden ser incloses dins les potestats d'assistència social atribuïdes a les autonomies. Més informació a les diapositives 3 (referències a l'Estatut de Catalunya), 4 i 5 (part de la sentència del Tribunal Constitucional).

En relació a altres competències de la Generalitat vinculades a la immigració (diapositives 6, 7 i 8), destacar que la Generalitat té competències per assumir certes autoritzacions de treball des de l'any 2010:

- Les inicials, que són les que es donen quan la persona estrangera arriba amb un visat des del seu país d'origen; d'aquestes quasi no se'n donen actualment.
- Les modificacions, que són les que es donen quan la persona estrangera té prèviament una autorització de residència excepcional que és per 1 any i que ha de modificar aquesta autorització de residència excepcional a una autorització de residència i treball (en cas de no tenir treball excepcionalment podria accedir només a residència). Per fer aquesta modificació la persona interessada ha de complir els mateixos requisits que es demanen en una renovació d'autorització de residència i treball (per exemple, el mínim de temps de cotització exigít).

La Generalitat també gestiona altres autoritzacions, com són la tarja blava europea o l'autorització de treball per a investigadors; d'ambdues en fem referència més endavant.

Una de les principals novetats que podem trobar en aquesta darrera modificació legislativa és el canvi de la competència per dictar informes d'integració dels immigrants. Fins ara aquesta competència era exercida pels municipis, però actualment aquesta competència ha passat a la Generalitat, que no obstant això pot delegar en els ajuntaments la tramitació dels procediments. Aquests hauran de realitzar una proposta de resolució a l'òrgan competent de la Generalitat.

Cal citar, ara que ens trobem en moments de canvi, que els expedients expedits fins el 29 de juny de 2011 són vàlids. En canvi, tots aquells que s'estaven tramitant, però que no van ser signats i expedits abans d'aquesta data no seran vàlids.

Així mateix els ajuntaments mantindran totes les competències relacionades amb la gestió del padró i les dades que aquest conté.

Davant els dubtes que sorgeixen entorn a la tramitació dels informes d'arrelament social i de disponibilitat d'habitatge, Víctor Bassas, tècnic de polítiques migratòries del Pla Territorial de Ciutadania i Immigració del Maresme, fa un resum de la informació facilitada per la Generalitat en una reunió informativa que es realitzà la mateixa setmana a Barcelona, essent aquests els punts tractats:

- a) Origen de la relació Generalitat - Ajuntaments: El 6 d'abril de 2011 el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques van signar un acord de col·laboració per a establir un protocol d'actuació per a l'elaboració dels esmentats informes i de la mútua col·laboració entre les diferents administracions implicades. L'acord del 6 d'abril, exposa que el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat emetrà els informes preceptius que preveuen els articles 18.2 i 68.3 de la Llei orgànica 4/2000, i de la comunicació d'aquests informes a l'Administració General de l'Estat.
- b) Entrada de la sol·licitud d'informe:
 - Qui ho fa?: la persona interessada, segons l'imprès oficial gratuït emplenat signat per la persona interessada i per duplicat.
 - Models d'informe:
 - Sol·licitud informe d'adequació de l'habitatge per al reagrupament familiar¹
 - Sol·licitud informe d'arrelament social²
 - Sol·licitud informe d'integració per a la renovació residència temporal³
 - Es pot registrar a l'ajuntament o a la Generalitat; tenir en compte:
 - Si es registra a la Generalitat o en un ajuntament que és finestra única: els 30 dies que té la Generalitat per emetre l'informe comptabilitzen des de l'entrada de la sol·licitud de la persona interessada al registre en que ho ha presentat.
 - Si es registra en un ajuntament que no és finestra única: els 30 dies comencen a comptar quan l'ajuntament emet la proposta d'informe a la Generalitat.

¹ Sol·licitud informe d'adequació de l'habitatge per al reagrupament familiar:
http://www20.gencat.cat/docs/bsf/02Serveis%20i%20tramits/11Impressosiformularis/Catala/personesfisiques/04immigracio/informes_estrangeria/99193.doc

² Sol·licitud informe d'arrelament social:
http://www20.gencat.cat/docs/bsf/02Serveis%20i%20tramits/11Impressosiformularis/Catala/personesfisiques/04immigracio/informes_estrangeria/99191.doc

³ Sol·licitud informe d'integració per a la renovació residència temporal:
http://www20.gencat.cat/docs/bsf/02Serveis%20i%20tramits/11Impressosiformularis/Catala/personesfisiques/04immigracio/informes_estrangeria/99195.doc

c) Realització de la proposta d'informe:

- Qui ho fa?: l'ajuntament (cal donar d'alta al/s tècnic/s que entraran la documentació i de designar qui signa la tramesa de la proposta – informe.
- Què fa l'ajuntament?:
 - Entrevista amb la persona interessada; en el cas de reagrupament familiar també inspecció ocular al domicili si l'ajuntament ho preveu.
 - Recull de la documentació (pot haver-hi documentació entrada amb la sol·licitud d'informe) i custodiar-la.
 - Elaboració de la proposta d'informe (està penjada a l'eacat); un cop omplerta, cal validar-la (casella que està al final del document) i, al validar-la, desapareix la paraula "esborrany". Cal anar en compte amb aquest document perquè es tracta d'un pdf on s'introdueixen dades que va desplegant més opcions a mesura que es clica en algunes caselles, així que és recomanable mirar els camps que s'obren quan s'escull una opció doncs en el document imprès trobaríem a faltar informació a recollir a la proposta d'informe.
 - Adjuntar escanejada la sol·licitud d'informe; en cas que la proposta d'informe sigui desfavorable, adjuntar escanejada la resta de documentació (admet un total de 50 MB. Si hi ha molts documents caldrà escanejar en baixa resolució).
 - Trametre la proposta d'informe a la Generalitat per eacat.
 - Lliurar còpia del registre d'entrada a la Generalitat a la persona interessada perquè podem informar-la de que ja comencen a comptar els 30 dies perquè la Generalitat emeti l'informe; com dèiem abans tenir en compte que si la sol·licitud que ha entrat per registre l'usuari és en un ajuntament de finestra única o a la Generalitat, els 30 dies es compten des del moment en que entrà la sol·licitud.
 - A mode de resum, el circuit en la gestió per eacat és aquest:
www.eacat.cat → TRÀMITS → SECRETARIA → BSF/IMMIGRACIÓ → OMLIR INFORMACIÓ + PROPOSTA INFORME + DOCUMENTACIÓ ESCANEJADA → ENVIAR A SIGNATURA (PER LA TRAMESA) → REGISTRE DE SORTIDA DE L'AJUNTAMENT → REGISTRE D'ENTRADA A LA GENERALITAT

d) Emissió de l'informe:

- Qui ho fa?: la Generalitat
- Existeix un registre d'entrada (a l'eacat) de la proposta d'informe tramesa per l'ajuntament.
- Per emetre l'informe la Generalitat pot requerir altra documentació a l'ajuntament.
- Un cop realitzat, la Generalitat tramet l'informe a la persona interessada per correu certificat, còpia de l'informe a l'Estat per via telemàtica i informa a l'ajuntament a través de l'eacat de la tramesa d'informe realitzada.

- e) Sobre els criteris per a emetre els informes d'arrelament: entre les persones assistents a la sessió s'evidencia la preocupació de no comptar amb uns criteris unificats per a tots els ajuntaments; que en cas que la Generalitat no els defineixi al setembre, la proposta que sorgeix és la de definir-los a nivell tècnic entre els ajuntaments interessats en treballar-los conjuntament en el marc del Consell Comarcal.

La integració com a objectiu de la nova regulació de la immigració a Espanya (diapositives 9 a 11)

Aquest objectiu es preveu a l'article 2 ter i sorgeix el principi de cooperació entre administracions (dispositiva 9). A la vegada, al reglament queda especificada la possibilitat que els informes puguin ser elaborats per entitats privades. Actualment això no està passant però podria ocórrer en el futur perquè el marc i l'habilitació legal ja existeixen; només caldria una instrucció de la Direcció General de Inmigración o de la Generalitat que regulés quines entitats i amb quines condicions ho poden fer (diapositiva 10).

Els informes que actualment recull el reglament són 5 (diapositives 11, 43, 44 i 45):

- a) L'informe d'integració social: és d'aportació obligatòria en les sol·licituds de l'autorització de residència per arrelament social quan l'estranger no té cap vincle amb un familiar resident. No són vinculants.
- b) L'informe sobre esforç d'integració: en principi és d'aportació voluntària en totes les sol·licituds de renovació d'autoritzacions de residència i de residència i treball. No obstant, la llei dona a aquests informes una especial rellevància o qualificació, atès que disposa que "seran especialment valorats". No són vinculants.
- c) L'informe sobre adequació de la vivenda: és d'aportació obligatòria en les sol·licituds inicials de reagrupament familiar, en les de menors no nascuts a Espanya i en les renovacions de reagrupament familiar i menors no nascuts a Espanya quan hi hagi canvi de domicili. No és vinculant
- d) L'informe d'integració en la societat espanyola: és de caràcter optatiu, i emmarcat en les sol·licituds de la nacionalitat espanyola per residència. De moment els registres civils no ho demanen, però podrien perfectament fer-ho.
- e) L'informe d'escolarització de menors: és d'aportació obligatòria en les renovacions de reagrupament familiar (per renovar la persona reagrupant), on s'indica que els seus fills estan escolaritzats. No confondre amb els casos de familiars amb menors irregulars que es fa per regularitzar-los, amb les condicions exigides. Encara no se sap qui ha de fer aquests informes però si trobem a algú en aquesta situació, la recomanació que fa el ponent és presentar algun escrit de l'escola on consti que els menors que depenen de la persona reagrupant estan escolaritzats.

L'objectiu d'integració en la Llei d'Acollida de Catalunya (diapositives 12 a 17)

A l'abril de 2010 la Generalitat aprovà la Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya; no obstant encara està pendent l'aprovació del reglament. Aquesta llei defineix instruments , continguts i el marc competencial per a la seva gestió (diapositives 12 i 13).

La formació a impartir pels serveis de primera acollida (diapositiva 14) és la següent:

- a) Formació sobre la societat catalana i el marc jurídic.
- b) Formació lingüística (el Marc Europeu Comú de Referència estableix el Bàsic 3, o Intermedi segons nomenclatura del CPNL, com a competències lingüístiques bàsiques).
- c) Coneixements laborals.

Tota aquesta formació serà certificada i facilitarà certs procediments d'estrangeria (diapositiva 15).

Les diferents situacions de residència a Espanya (diapositives 18 a 24)

Podem diferenciar tres maneres que tenen els estrangers d'estar al territori espanyol de forma regular: estada; residència temporal; i residència de llarga durada. A continuació les expliquem:

- 1) Estada: s'inclouen aquells estrangers que es troben a territori espanyol amb motius principalment educatius. Distingim entre:
 - a) Realització o ampliació d'estudis.
 - b) Activitats d'investigació o formació.
 - c) Participació en un programa de mobilitat d'alumnes.
 - d) Realització de pràctiques no laborals.
 - e) Prestació d'un servei de voluntariat.

Aquestes estades són per un temps determinat (6 mesos o 1 any habitualment), i han d'anar-se renovant anualment segons criteris establerts si es vol continuar residint al país.

- 2) Residència temporal: Aquest tipus de residència té un caràcter marcadament laboral. Es troben en aquesta situació els estrangers amb permís per residir a territori espanyol per un període superior a 90 dies i inferior a 5 anys. Les principals residències temporals les trobem a la diapositiva 18, però volem afegir que en relació a l'autorització de residència temporal i treball per recerca és una novetat, doncs abans estava contemplada dins l'estada per estudis. La diferència que hi ha amb aquesta és que en aquest cas cal que existeixi un conveni amb la universitat que especifiqui per quina recerca ve. Per a la renovació de les autoritzacions de residència temporal (diapositives 23 i 24) es valora els

antecedents penals i (això és novetat) l'incompliment de les obligacions de l'estranger en matèria tributària i de Seguretat Social. També es valora especialment l'esforç d'integració de la persona estrangera (informe sobre esforç d'integració), però com hem vist abans aquest és opcional i no vinculant; no obstant, sembla que podria compensar la llacuna en cas que no s'hagin complert els 6 mesos de cotització, però això no estar clar perquè la Subdelegació del Govern no ha definit en quins punt podrà substituir aquest informe les condicions no complertes.

- 3) Residència temporal per circumstàncies excepcionals: es tracta de situacions excepcionals per les que una persona que ja es troba a l'Estat espanyol sol·licita aquesta residència en els supòsits que trobem a la dispositiva 19 (la més coneguda és l'arrelament social), on hi afegim també la possibilitat d'obtenir autorització aquelles persones que siguin víctimes de delictes que portin l'agreujant de racisme o xenofòbia, o aquelles que han estat víctimes d'explotació laboral. En relació a la residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals de dones estrangeres víctimes de violència de gènere, l'Albert comenta que la dona afectada pot sol·licitar-ho des del moment en que té l'ordre de protecció o, en cas de no tenir-ne, des de l'ordre del fiscal on valora si hi ha fonaments per demostrar el delicte; d'aquesta manera obté l'autorització de residència temporal provisional, que dóna dret a prestacions i serveis que d'una altra manera no podria tenir.
- 4) Residència de llarga durada: Anteriorment coneguda com a residència permanent. Es troba en aquesta situació l'estranger que hagi estat autoritzat a residir i treballar a l'Estat espanyol de forma indefinida en les mateixes condicions que els espanyols un cop han residit legalment i de manera continuada al territori espanyol durant 5 anys. Tot i tractar-se d'una autorització per temps indefinit, cal renovar-la cada 5 anys. La renovació cal fer-la entre 60 dies abans i 90 després de la caducitat; en cas de no renovar, l'actual reglament presenta incorpora la novetat que la persona no perd l'autorització, cosa que fins ara passava. Els diferents supòsits d'aquest tipus d'autorització els trobem a les diapositives 20 i 21. Una novetat destacada és que poden obtenir aquest tipus de residència les persones estrangeres que acreditin que han residit durant aquest període de manera continuada a la Unió Europea, en qualitat de titulars d'una targeta blava-UE, sempre que els dos anys immediatament anteriors a la sol·licitud la residència esmentada s'hagi produït al territori espanyol. El ponent aclareix que la targeta blava-UE s'obté per qualitats o formació professional qualifica i la dóna un Estat però amb avantatges per a la mobilitat dins la UE, on la persona interessada al canviar d'Estat ha de modificar la targeta que té per la d'aquell Estat on va.
- 5) Residència de llarga durada-UE: Es tracta d'una nova modalitat que és com la residència de llarga durada però que permet la possibilitat de mobilitat dins la UE;

primer cal haver obtingut la residència de llarga durada i al demanar aquesta altra cal fer la sol·licitud complint amb les exigències en relació als ingressos econòmics que hi ha estipulades. Més informació a la diapositiva 22.

L'autorització de residència per reagrupament familiar (diapositives 25 a 35)

En relació als familiars reagrupables (més informació a les dispositives 25 i 26), destaquem les següents novetats:

- Cònjuge o parella: equiparació de les parelles de fet, quan estigui inscrita en un registre públic i no s'hagi cancel·lat l'esmentada inscripció o quan s'acrediti la vigència d'una relació no registrada constituïda amb caràcter previ a l'inici de la residència del reagrupador a Espanya.
- Fills o els del seu cònjuge o parella, inclosos els adoptats: sempre que siguin menors de 18 anys en el moment de la sol·licitud de l'autorització de residència a favor seu o (aquesta és la novetat) quan siguin majors de 18 anys i tinguin una discapacitat i no siguin objectivament capaços de proveir les seves pròpies necessitats a causa del seu estat de salut (és tracta d'un terme més ampli al de "incapaços" que anteriorment hi havia).
- Representats legalment pel reagrupador: quan siguin menors de 18 anys en el moment de la sol·licitud de l'autorització de residència a favor seu o tinguin una discapacitat i no siguin objectivament capaços de proveir les seves pròpies necessitats a causa del seu estat de salut, quan l'acte jurídic del qual sorgeixen les facultats representatives no sigui contrari als principis de l'ordenament espanyol.
- Ascendents en primer grau, o els del seu cònjuge o parella: quan estiguin al seu càrrec, siguin majors de 65 anys i hi hagi raons que justifiquin la necessitat d'autoritzar la seva residència a Espanya i la persona que els regrupa disposi de l'autorització de llarga durada. Excepcionalment, quan concorrin raons de caràcter humanitari, es poden reagrupar els ascendents menors de 65 anys que reuneixin els restants requisits que estableix el paràgraf anterior.

Existeixen diversos supòsits per la concurrència de raons humanitàries en l'ascendent de primer grau. A la dispositiva 27 trobarem els que segurament l'Oficina d'Estrangers es limitarà a tenir en compte tot i que no es tracta d'una llista tancada.

En relació al requisit "d'estar a càrrec" del reagrupador caldrà acreditar unes quantitats econòmiques que es defineixen a la dispositiva 28 i que les podem trobar a l'INE⁴.

Pel que fa als mitjans econòmics que ha d'acreditar la persona estrangera per a l'obtenció d'una autorització de residència per reagrupament a favors dels seus familiars, aquests els trobarem a les diapositives 28 i 29. Només afegir que al 2011 l'IPREM era de 532,31 € mensuals (import brut); d'aquesta manera, si reagrupa a 1 persona se li exigirà 798,76 €

⁴ Enllaç: <http://www.ine.es/jaxi/tabla.do?path=/t42/p11/l0/&file=i6001.px&type=pcaxis&L=0>

d'ingressos i per cada familiar més que reagrupi, se li exigirà 266,55 € més d'ingressos. Quant al tipus d'ingressos (diapositiva 30), no són computables els ingressos que provenen del sistema d'assistència social; així, una PIRMI no computaria però sí en canvi prestacions contributives. També són computables els ingressos aportats pel cònjuge o parella o per un altre familiar (per exemple, un fill que ajudi amb ingressos a casa).

La persona que vol reagrupar haurà d'acreditar un habitatge adequat; anteriorment ja hem citat l'informe de disponibilitat d'habitatge i com es gestiona. Més informació sobre la disponibilitat d'habitatge a les dispositives 31 i 32.

Per a la renovació de les autoritzacions de residència en virtut de reagrupament familiar (dispositiva 33), una novetat en aquesta renovació és que en el cas de descendents, menors tutelats, ascendents pots ser sol·licitada tant pel reagrupador com per la parella o cònjuge d'aquest/a, sempre que aquest/a sigui resident a Espanya, formi part de la mateixa unitat familiar, i el reagrupador original no reuneixi els requisits exigibles per a la renovació de l'autorització per reagrupament familiar. També s'aplica en descendents o menors tutelats, respecte al seu altre progenitor o tutor, sempre que aquest tingui la condició de resident a Espanya i sense perjudici que formi part o no de la mateixa unitat familiar. En ambdós casos canviaria el nom de darrera de la targeta on especifica el reagrupador.

Entre els requisits que ha de reunir la persona que reagrupa (dispositives 34 i 35), la principal novetat recau en que només cal demanar informe d'adequació d'habitatge si ha canviat de domicili, però si no ha canviat només cal presentar el document que acrediti la vigència del títol d'ocupació.

En cas de tenir fills, també caldrà que presenti per a la renovació un informe emès per les autoritats autonòmiques competents que acrediti l'escolarització dels menors en edat d'escolarització obligatòria que estiguin al seu càrrec. Normalment renovent simultàniament reagrupat i reagrupant, perquè acostumen a tenir la mateixa vigència, però no sempre és així. No se sap si aquest informe és per renovar el reagrupat o el reagrupant, però mentre no ho sabem, la recomanació és fer-lo per a la renovació d'ambdós.

Pel que fa a les autoritzacions de residència de menors no nascuts a Espanya però que viuen aquí irregularment (diapositiva 35), s'apliquen els mateixos criteris econòmics i d'informe d'habitatge de les autoritzacions per reagrupament tant en les sol·licituds inicials com en les renovacions. L'Albert comenta els criteris per aquest tipus d'autoritzacions, que els podem trobar al full informatiu núm. 90⁵.

⁵ Full informatiu núm. 90: http://www10.gencat.cat/agaur_web//recursos/estrangeria/90cat.pdf

Les autoritzacions de residència per arrelament (diapositives 36 a 42)

Es tracta d'un tipus d'autorització de residència per circumstàncies excepcionals, en les que actualment podem diferenciar tres tipus d'arrelament amb les següents novetats:

- 1) Arrelament laboral (dispositiva 36): La novetat en els criteris recau en que anteriorment s'havia de demostrar l'existència de relacions laborals amb durada d'un any i actualment ha de ser de mínim 6 mesos. Per acreditar-ho, no s'admet una resolució del CEMAC (Centre de Mediació, Arbitratge i Conciliació).
- 2) Arrelament social (dispositives 37 a 40):
 - Quant als requisits, hi ha les següents novetats:
 - Hi ha dues excepcions en que es pot presentar més d'un contracte:
 - ✓ Sector agrari: es poden presentar 2 contractes, amb diferents ocupadors i concatenats, cadascun d'una durada mínima de 6 mesos.
 - ✓ Activitats en una mateixa ocupació treballant parcialment i de manera simultània per a més d'un ocupador (per exemple, treballadors/es de la llar): s'admet la presentació de diversos contractes, tots d'una durada mínima d'un any, i la suma de les quals ha de representar una jornada no inferior a 30h en el còmput global; tenir en compte que cap d'aquests contractes pot ser de 20h o més i sembla ser que podrà donar-se d'alta la persona contractada i no ho haurà de fer l'ocupador.
 - Sobre les novetats a l'informe d'arrelament, aquestes les podeu trobar a les diapositives i en la informació anteriorment exposada en aquest resum.
 - El reglament també presenta la novetat de que es podrà determinar l'aplicació de la situació nacional d'ocupació a les sol·licituds d'autorització de residència temporal per raons d'arrelament social.
- 3) Arrelament familiar (dispositiva 41): Es tracta d'una nova modalitat d'arrelament que no existia a l'anterior (només existia aquesta possibilitat amb estrangers originaris de nacionals espanyols) on la novetat recau que ara s'aplica també quan es tracti de pare o mare d'un menor de nacionalitat espanyola, sempre que el progenitor sol·licitant tingui a càrrec el menor i hi convisqui o estigui al corrent de les obligacions paternofiliales respecte al menor. L'Albert comenta que esdevindrà una via de regularització de moltes persones perquè no caldrà acreditar contracte ni mitjans econòmics, sinó només que hi convisqui.

Finalment, pel que fa a l'autorització de treball associada a tots els tipus d'autoritzacions d'arrelament, així com a la durada de les autoritzacions per circumstàncies excepcionals, aquesta informació està recollida a les diapositives 41 i 42.

Material lliurat a la sessió

Diapositiva 1

Sessió sobre les novetats introduïdes per la LO 2/2009 i pel RD 557/2011: nou Reglament de desenvolupament de la LO 4/2000 sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

15 de juliol del 2011
EVA IZQUIERDO MONZÓN
ADVOCADA

Diapositiva 2

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

I.LA COMPETÈNCIA ESTATAL I LES NORMES ESTATALS EN MATÈRIA D'IMMIGRACIÓ.

- L'art. 149.1.2 de la Constitució espanyola concedeix en exclusiva a l'Estat la competència en matèria de nacionalitat, immigració, emigració, estrangeria i dret d'asil.
- LEY ORGÁNICA 4/2000, DE 11 DE ENERO, SOBRE DERECHOS Y LIBERTADES DE LOS EXTRANJEROS EN ESPAÑA Y SU INTEGRACIÓN SOCIAL.

MODIFICADA PER:

- LEY ORGÁNICA 8/2000, DE 22 DE DICIEMBRE.
- LEY ORGÁNICA 11/2003, DE 29 DE SEPTIEMBRE.
- LEY ORGÁNICA 2/2009, DE 11 DE DICIEMBRE.

•REGLAMENTS DE DESENVOLUPAMENT :

- RD 2393/2004 (vigent fins al 29 de juny del 2011)
- **RD 557/2011** (vigent a partir del 30 de juny del 2011)

Diapositiva 3

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

II. LES NORMES DEL PARLAMENT DE CATALUNYA I DEL GOVERN DE LA GENERALITAT EN MATÈRIA D'IMMIGRACIÓ.

▪ **L'ESTATUT DE CATALUNYA DEL 2006:**

• **Immigració (art. 138):**

1. Correspon a la Generalitat en matèria d'immigració:

- a) La competència exclusiva en matèria de primer acolliment de les persones immigrades, que inclou les actuacions sociosanitàries i d'orientació.
- b) **El desenvolupament de la política d'integració** de les persones immigrades en el marc de les seves competències.
- c) L'establiment i la regulació de les mesures necessàries per a **la integració social i econòmica de les persones immigrades i per a llur participació social**.
- d) L'establiment per llei d'un **marc de referència per a l'acolliment i la integració de les persones immigrades**.
- e) La promoció i la integració de les persones retornades i l'ajuda a aquestes, i l'impuls de les polítiques i les mesures pertinents que en facilitin el retorn a Catalunya.

Diapositiva 4

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

Correspon a la Generalitat la participació en les decisions de l'Estat sobre immigració que tinguin una transcendència especial per a Catalunya.

Interpretació de les competències d'immigració a la llum de la sentència del Tribunal Constitucional:

"Es evidente que la inmigración es una materia que ha sido reservada con carácter exclusivo al Estado ex art. 149.1.2 CE, de modo que el art. 138.1 EAC sería claramente inconstitucional si, como parece deducirse de su enunciado, pretendiese atribuir a la Comunidad Autónoma competencias en dicha materia. Sin embargo, el precepto impugnado admite una interpretación conforme con la Constitución si se entiende, como a continuación se verá, que las potestades en él recogidas no se traducen en la atribución a la Generalitat de competencia alguna en materia de inmigración, siendo lo relevante a la hora de pronunciarse sobre la constitucionalidad del precepto, no su rúbrica o la denominación de la materia o título competencial en cuestión, sino el alcance material de las concretas competencias o potestades estatutariamente atribuidas a la Comunidad Autónoma."

Diapositiva 5

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

“Pues bien, precisamente en el contexto de la integración social y económica de la población inmigrante se insertan el conjunto de competencias o potestades, de evidente carácter asistencial y social que el art. 138.1 EAC atribuye a la Generalitat, las cuales en ningún caso puede entenderse que releguen la competencia exclusiva que el Estado ostenta en materia de inmigración.

En este sentido, la competencia exclusiva en materia de primera acogida de las personas inmigradas [art. 138.1 a) EAC], que los recurrentes tildan de especialmente inconstitucional, debe considerarse circunscrita, como revela su tenor literal, a las primeras actuaciones socio-sanitarias y de orientación, de modo que la exclusividad con que se define la competencia autonómica, en cuanto manifestación de la competencia asumida en materia de asistencia social, resulta limitada por la competencia exclusiva reservada al Estado ex art. 149.1.2 CE.”

“En consecuencia, el art. 138 EAC ha de interpretarse en el sentido de que la referencia a la «inmigración» no se corresponde con esta materia constitucional, competencia exclusiva del Estado (art. 149.1.2 CE), sino con otras materias sobre las que puede asumir competencias la Comunidad Autónoma.”

Diapositiva 6

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

▪ **ALTRES COMPETÈNCIES DE LA GENERALITAT VINCULADES A LA IMMIGRACIÓ**

El Parlament i la Generalitat han anat assumint progressivament funcions en referència a:

- La **integració social dels immigrants** sobre la base de títols competencials propis com:
 - l'assistència social (art. 148.1.20 CE),
 - la sanitat (art. 148.1.20 CE),
 - l'execució de la legislació laboral (art. 149.1.7 CE),
 - el desenvolupament i execució del règim de la Seguretat Social (art. 149.1.17 CE),
 - el desenvolupament i execució del dret a l'educació (art. 149.1.30 CE).
- El foment de **polítiques de convivència**, que incideixen tant en la població immigrant com en la població d'acollida (art. 42.7 de l'Estatut).
- La competència executiva en matèria **d'autorització inicial de treball** dels estrangers la relació laboral dels quals es desenvolupi a Catalunya, amb coordinació amb l'Estat (art. 138.2 de L'Estatut i **REIAL DECRET 1463/2009, de 18 de setembre**).
- Noves competències en l'elaboració d'informes d'integració dels immigrants: possibilitat de delegació als municipis** (LO 2/2009 i RD 557/2011)

Diapositiva 7

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

III. COMPETÈNCIES DELS MUNICIPIS VINCULADES A LA IMMIGRACIÓ.

•**Competències derivades directament de la Llei i Reglament d'estrangeria:** els informes d'integració.

•**Competències vinculades al manteniment i actualització del padró d'habitants:**

- Cessió de les dades del Padró Municipal a altres Administracions públiques que ho sol·licitin (art. 16.3 LBRL).
- Formaran, mantindran, revisaran i custodiaran el Padró a través de mitjans informàtics (art. 17.1 LBRL).
- Remetran a l'INE les dades del Padró (art. 17.3 LBRL).
- Acordaran la caducitat de les inscripcions padronals d'estrangers no comunitaris sense autorització de residència permanent, quan aquests no hagin procedit a realitzar la seva renovació periòdica bianual (art. 16.1 LBRL).
- Permetran l'accés a les dades del Padró a la Direcció General de la Policia amb l'exclusiva finalitat d'exercir les seves competències en matèria de control i permanència d'estrangers a Espanya (Disposició addicional 7ª LBRL).

Diapositiva 8

MARC NORMATIU I DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL

•**Competències vinculades a la prestació de serveis socials:**

- Els municipis de més de 20.000 habitants estan obligats a prestar aquest servei públic, mentre que els municipis que tinguin una població inferior a aquesta xifra es poden agrupar per tal de prestar-lo conjuntament o poden delegar-lo en les Diputacions Provincials o en les Comunitats Autònomes.

Tipus:

Bàsics: serveis d'informació, orientació i assessorament tècnic; el servei d'ajuda a domicili; els programes de cooperació social per impulsar i fomentar la iniciativa social, l'associacionisme i el voluntariat social; i els programes de convivència i reinserció social. Hi poden accedir tots els estrangers inclosos els irregulars, és a dir, sigui quina sigui la seva situació administrativa (art. 14.3 LO 4/2000)

Especialitzats: l'atenció a la família, infància, adolescència i joventut; als toxicòmans; als minusvàlids; a les persones grans; a les minories ètniques; a la dona; a les situacions d'emergència social; la prevenció de la delinqüència, l'atenció als reclusos i exreclusos; i la prevenció de la discriminació social. Hi poden accedir només els estrangers en situació regular (art. 14.2 LO 4/2000)

LA INTEGRACIÓ COM A OBJECTIU DE LA NOVA REGULACIÓ DE LA IMMIGRACIÓ A ESPANYA

I. LA INTEGRACIÓ DELS IMMIGRANTS S'ESTABLEIX COM A NOU OBJECTIU QUE REGULARÀ L'ADQUISICIÓ DE LA RESIDÈNCIA INICIAL I LA SEVA RENOVACIÓ.

• Objectiu previst en Llei d'estrangeria, introduït per la darrera modificació feta per la Lo 2/2009.

L'article 2 ter preveu el contingut general de l'objectiu d'integració en els següents termes:

- **Contingut de l'objectiu d'integració:** Els poders públics han de promoure la plena integració dels estrangers a la societat espanyola, en un marc de convivència d'identitats i cultures diverses sense més límit que el respecte a la Constitució i la llei.
- **Abast de l'objectiu d'integració:** Les administracions públiques han d'incorporar l'objectiu de la integració entre immigrants i societat receptora, amb caràcter transversal a totes les polítiques i serveis públics, promovent la participació econòmica, social, cultural i política de les persones immigrants, en els termes que preveuen la Constitució, els estatuts d'autonomia i la resta de lleis, en condicions d'igualtat de tracte.
- **Principi de cooperació entre Administracions:** L'Administració General de l'Estat ha de cooperar amb les comunitats autònomes, les ciutats de Ceuta i Melilla i els ajuntaments per assolir les finalitats descrites en el present article, en el marc d'un pla estratègic plurianual que ha d'incloure entre els seus objectius atendre la integració dels menors estrangers no acompanyats. En tot cas, l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i els ajuntaments han de col·laborar i coordinar les seves accions en aquest àmbit prenent com a referència els seus respectius plans d'integració.

LA INTEGRACIÓ COM A OBJECTIU DE LA NOVA REGULACIÓ DE LA IMMIGRACIÓ A ESPANYA

- **El finançament dels plans d'integració:** Es portaran a terme programes d'acció biennals per reforçar la integració social dels immigrants. Aquests programes s'han de finançar amb càrrec a un fons estatal per a la integració dels immigrants, que s'ha de dotar anualment i que pot incloure fórmules de cofinançament per part de les administracions receptores de les partides del fons.
- **Entitats acreditades per impartir formació a reconèixer en els informes sobre esforç d'integració (l'entrada d'entitats privades i l'elaboració dels informes):**
 - La Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració ha d'impulsar l'adopció de mecanismes de col·laboració i cooperació relatius a les condicions de solvència tècnica, material i financera a acreditar per entitats privades que duguin a terme actuacions de formació, amb vista al seu reconeixement en informes sobre l'esforç d'integració de l'estranger que han d'emetre les comunitats autònomes i que es poden presentar en els procediments relatius a la renovació d'autoritzacions de residència temporal o de residència temporal i treball (recollit a la disp. add. 19na del RD 557/2011).

Diapositiva 11

LA INTEGRACIÓ COM A OBJECTIU DE LA NOVA REGULACIÓ DE LA IMMIGRACIÓ A ESPANYA

•Tipus d'informes que recull la nova regulació:

- Informe d'integració social:** d'aportació obligatòria en les sol·licituds de l'autorització de residència per arrelament social quan l'estranger no té cap vincle amb un familiar resident.
- Informe sobre esforç d'integració:** en principi d'aportació voluntària en totes les sol·licituds de renovació d'autoritzacions de residència i de residència i treball.
 - No obstant, la llei dóna a aquests informes una especial rellevància o qualificació, atès que disposa que "*seran especialment valorats*".
- Informe sobre adequació de la vivenda:** d'aportació obligatòria en les sol·licituds inicials de reagrupament familiar, en les de menors no nascuts a Espanya i en les renovacions de reagrupament familiar i menors no nascuts a Espanya quan hi hagi canvi de domicili.
- Informe d'integració en la societat espanyola:** introduït en l'article 63 de la LRC, de caràcter optatiu, i emmarcat en les sol·licituds de la nacionalitat espanyola per residència.
- Informe d'escolarització de menors:** d'aportació obligatòria en les renovacions de reagrupament familiar.

Diapositiva 12

L'OBJECTIU D'INTEGRACIÓ EN LA LLEI D'ACOLLIDA DE CATALUNYA

La Llei 10/2010 d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya:

- Defineix els instruments per a l'acollida de les persones nouvingudes. Regula per tant les primeres actuacions que s'han de fer amb l'arribada de noves persones. No hem de confondre-ho amb el procés d'integració, molt més llarg.
- Defineix els continguts formatius del servei d'acollida i estableix el paper del català com a llengua comuna en un context de multilingüisme present i futur.
- Estableix el marc competencial dels ens locals i de la Generalitat de Catalunya i dóna forma a la col·laboració institucional en polítiques d'immigració:
 - Generalitat / societat = Taula de Ciutadania i Immigració
 - Generalitat / ens locals = Comissió Mixta Paritària Generalitat – ens locals
 - Diferents departaments de la Generalitat = Comissió Interdepartamental d'Immigració
 - Generalitat / Estat = Subcomissió bilateral Estat – Generalitat
- Crea l'Agència de les Migracions de Catalunya.

L'OBJECTIU D'INTEGRACIÓ EN LA LLEI D'ACOLLIDA DE CATALUNYA

COORDINACIÓ ENTRE LA GENERALITAT I L'ESTAT I LA GENERALITAT I ELS ENS LOCALS:

•**Col·laboració amb l'Administració de l'Estat.** El Govern ha de promoure la formalització de convenis o altres formes de col·laboració amb l'Administració de l'Estat per a determinar:

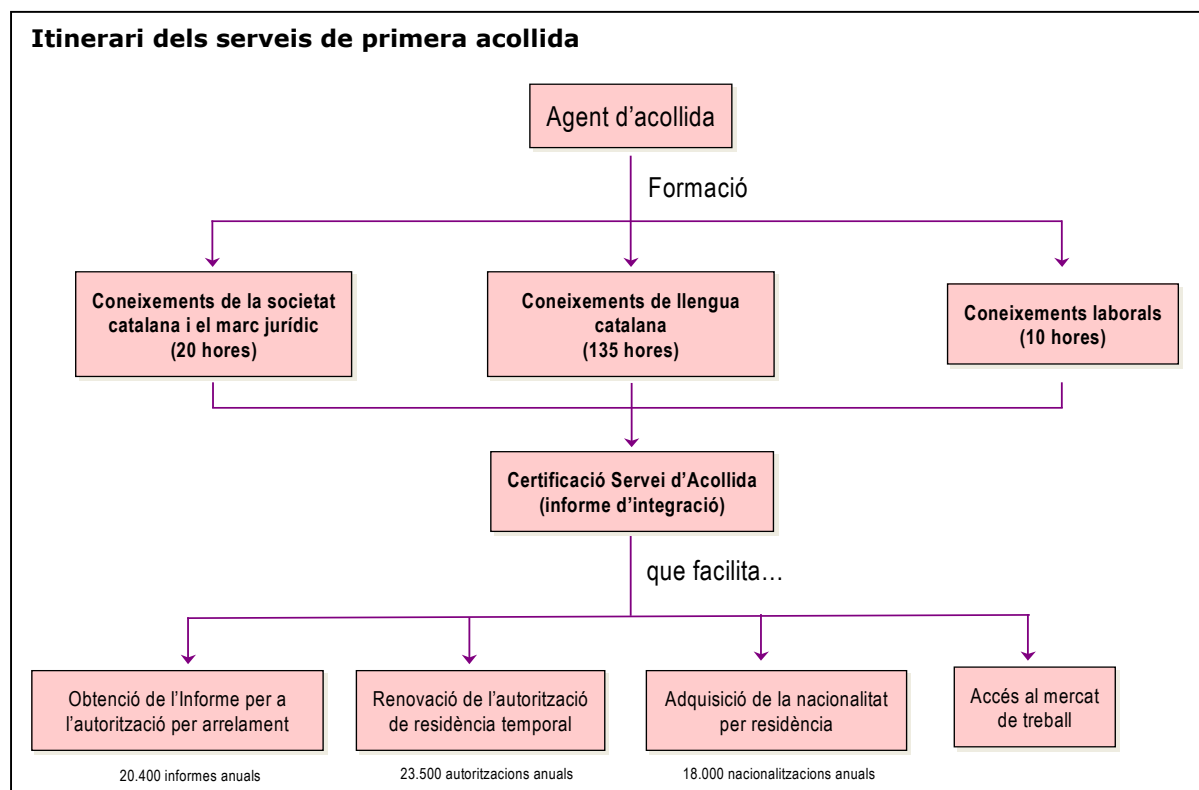
- els mecanismes necessaris per tal que les certificacions del servei de primera acollida tinguin efecte en els procediments d'estrangeria, d'adquisició de nacionalitat i d'altres,
- la comunicació a la Generalitat de qualsevol sol·licitud o resolució que pugui comportar que la persona interessada pugui rebre el servei de primera acollida,
- la col·laboració en la prestació del servei de primera acollida a l'exterior, especialment quan no es dugui a terme en oficines de la Generalitat l'intercanvi de dades estadístiques.

•**Creació Comissió Mixta Paritària Generalitat – Ens locals.** La llei crea aquesta comissió per a facilitar la coordinació i la col·laboració en matèria d'acollida, que s'haurà de constituir en el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

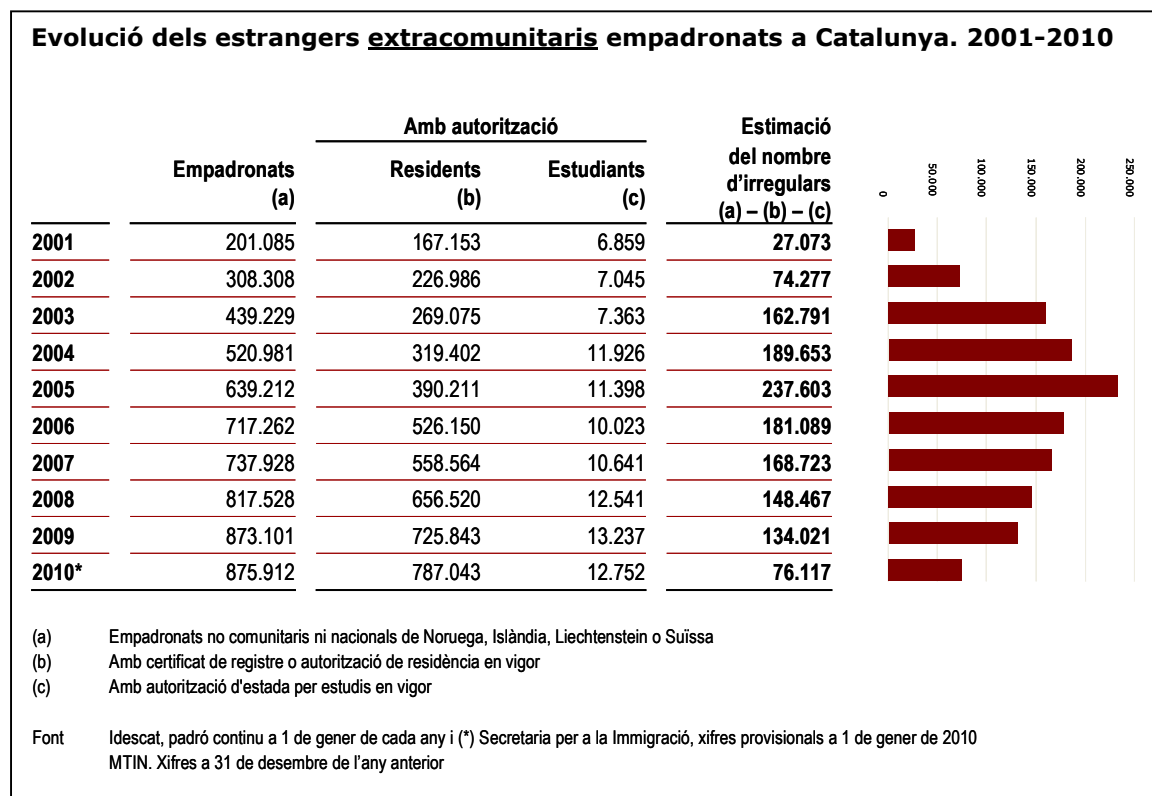
Formació impartida pels serveis de primera acollida

	<p>1. Formació sobre la societat catalana i el marc jurídic (20 hores)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Trets fonamentals de Catalunya i del municipi •Drets i deures fonamentals •Els serveis públics •Participació en el teixit associatiu de Catalunya •Funcionament del sistema polític i administratiu •Marc jurídic d'estrangeria
	<p>2. Formació lingüística (135 hores)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Assolir competències lingüístiques bàsiques segons el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües •El català com a llengua comuna en la gestió de l'acollida i la integració •Facilita programes d'alfabetització per a qui ho requereixi •Un cop assolides les competències lingüístiques bàsiques en llengua catalana, es pot seguir la
	<p>3. Coneixements laborals (10 hores)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Drets i deures laborals •Règim jurídic laboral •Serveis ocupacionals •Com buscar feina •Com autoocupar-se

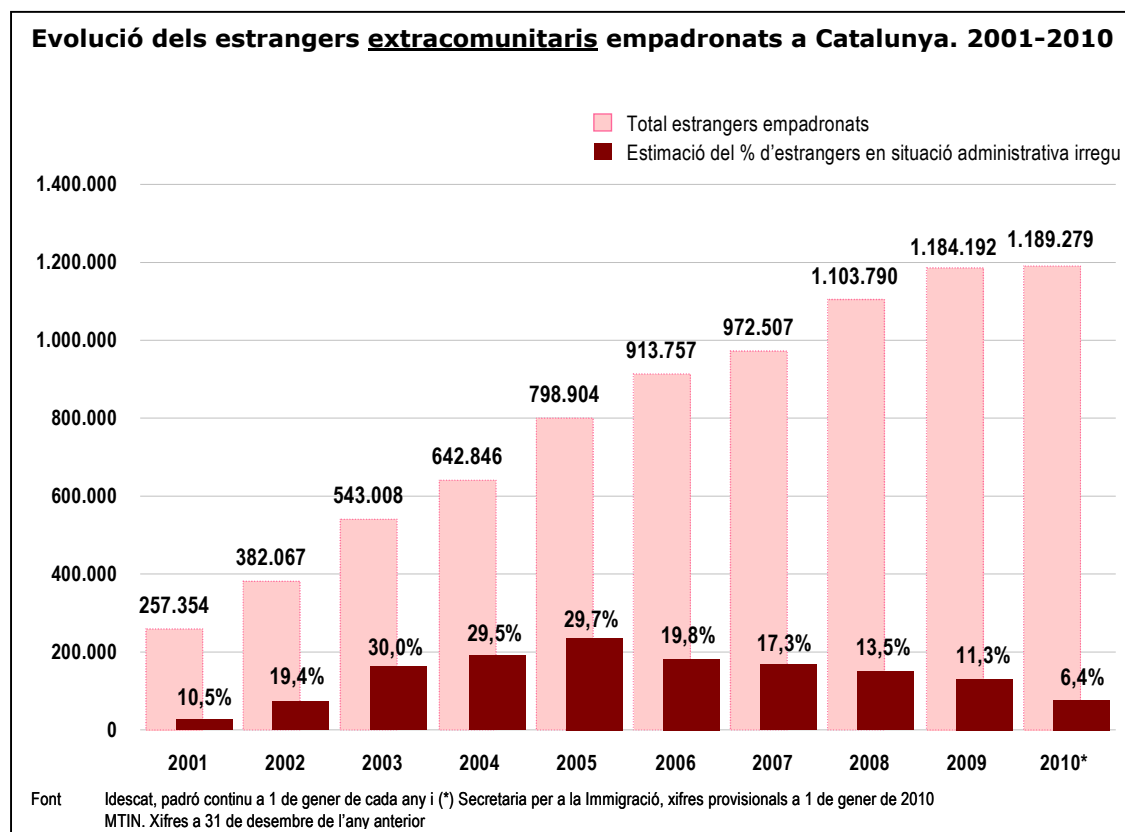
Diapositiva 15

Diapositiva 16

Diapositiva 17

Diapositiva 18

LES DIFERENTS SITUACIONS DE RESIDÈNCIA A ESPANYA

I. SUPÒSITS DE RESIDÈNCIA TEMPORAL (articles 45 a 122 del Reglament):

- **Definició:** Es troba en la situació de residència temporal l'estranger que estigui autoritzat a romandre a Espanya per un període superior a noranta dies i inferior a cinc anys, sense perjudici del que estableix en matèria d'estada per estudis, mobilitat d'alumnes, pràctiques no laborals o serveis de voluntariat.
- **Supòsits:** Els estrangers en situació de residència temporal poden ser titulars d'un dels següents tipus d'autorització:
 - a) Autorització de residència temporal no lucrativa.
 - b) Autorització de residència temporal per reagrupament familiar.
 - c) Autorització de residència temporal i treball per compte d'altri.
 - d) Autorització de residència temporal i treball per a recerca.
 - e) Autorització de residència temporal i treball de professionals altament qualificats titulars d'una targeta blava-UE.
 - f) Autorització de residència temporal i treball per compte d'altri de durada determinada.
 - g) Autorització de residència temporal i treball per compte propi.
 - h) Autorització de residència temporal i treball en el marc de prestacions transnacionals de serveis.
 - i) Autorització de residència temporal amb excepció de l'autorització de treball.

Diapositiva 19

LES DIFERENTS SITUACIONS DE RESIDÈNCIA A ESPANYA

II. SUPÒSITS DE RESIDÈNCIA TEMPORAL PER CIRCUMSTÀNCIES

EXCEPCIONALS (articles 123 a 146 del RD 557/2011):

- Autorització de residència temporal per raons d'arrelament: arrelament laboral, social o familiar.
- Autorització de residència temporal per raons de protecció internacional.
- Autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals de col·laboració amb autoritats públiques, raons de seguretat nacional o interès públic.
- Residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals de dones estrangeres víctimes de violència de gènere.
- Residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals per col·laboració contra xarxes organitzades:
 - *Autorització de residència i treball per col·laboració amb autoritats administratives no policials.*
 - *Autorització de residència i treball per col·laboració amb autoritats administratives policials, fiscals o judicials.*
- Residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals d'estrangers víctimes del tràfic d'éssers humans.

Diapositiva 20

LES DIFERENTS SITUACIONS DE RESIDÈNCIA A ESPANYA

III. LA RESIDÈNCIA DE LLARGA DURADA.

• **Definició:** Està en situació de residència de llarga durada l'estranger que hagi estat autoritzat a residir i treballar a Espanya indefinidament en les mateixes condicions que els espanyols.

• **Supòsits:**

□ **Per residència continuada:**

- Els estrangers que hagin residit legalment i de manera continuada al territori espanyol durant cinc anys.
- Els estrangers que acreditin que han residit durant aquest període de manera continuada a la Unió Europea, en qualitat de titulars d'una targeta blava-UE, sempre que els dos anys immediatament anteriors a la sol·licitud la residència esmentada s'hagi produït al territori espanyol.

LES DIFERENTS SITUACIONS DE RESIDÈNCIA A ESPANYA

III. LA RESIDÈNCIA DE LLARGA DURADA (cont.).

□ Altres supòsits:

- a) Residents que siguin **beneficiaris d'una pensió de jubilació, en la modalitat contributiva**, inclosa dins de l'acció protectora del sistema espanyol de la Seguretat Social.
- b) Residents que siguin **beneficiaris d'una pensió d'incapacitat permanent absoluta o de gran invalidesa, en la modalitat contributiva**, inclosa dins de l'acció protectora del sistema espanyol de la Seguretat Social o de prestacions anàlogues a les anteriors obtingudes a Espanya i consistents en una renda vitalícia, no capitalitzable, suficient per al seu manteniment.
- c) Residents que hagin nascut a Espanya i, en arribar a la majoria d'edat, hagin residit a Espanya de manera legal i continuada durant, almenys, els tres anys consecutius immediatament anteriors a la sol·licitud.
- d) Estrangers que **hagin estat espanyols d'origen** i hagin perdut la nacionalitat espanyola.
- e) Residents que en arribar a la majoria d'edat **hagin estat sota la tutela d'una entitat pública espanyola** durant els cinc anys immediatament anteriors de manera consecutiva.
- f) **Apàtrides, refugiats o beneficiaris de protecció subsidiària** que siguin al territori espanyol i als quals se'ls hagi reconegut l'estatut respectiu a Espanya.
- g) **Estrangers que hagin contribuït de manera notòria** al progrés econòmic, científic o cultural d'Espanya, o a la projecció d'Espanya a l'exterior. En aquests supòsits, correspon al titular del Ministeri de Treball i Immigració la concessió de l'autorització de residència de llarga durada, amb l'informe previ del titular del Ministeri de l'Interior.

LES DIFERENTS SITUACIONS DE RESIDÈNCIA A ESPANYA

IV. LA RESIDÈNCIA DE LLARGA DURADA-UE.

•Definició i modalitats (article 151 del Reglament):

- Està en situació de residència de llarga durada-UE l'estranger que hagi estat autoritzat a residir i treballar a Espanya indefinidament en les mateixes condicions que els espanyols i que es beneficia del que estableix sobre el dit estatut la Directiva 2003/109/CE del Consell, de 25 de novembre, relativa a l'estatut dels nacionals de tercers països residents de llarga durada.
- Aquesta autorització li permetrà a l'estranger poder traslladar-se a un altre Estat UE a fi de residir-hi o portar-hi a terme una activitat per compte propi o aliè d'acord amb les lleis que regulen el treball i la residència dels estrangers en aquell Estat.
- I a la inversa, un estranger amb una autorització de residència permanent-UE obtinguda en un Estat de la UE podrà venir a Espanya a residir o a portar a terme una activitat per compte propi o aliè d'acord amb les lleis que regulen el treball i la residència dels estrangers a Espanya: no és aplicable el requisit relatiu a la circumstància que la situació nacional d'ocupació permeti la contractació de l'estranger.

LA RENOVACIÓ DE LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA TEMPORAL

I. LA RENOVACIÓ DE LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA TEMPORAL.

•Previsió general de l'article 31.7 de la LO 4/2000: requisits d'integració i bona conducta ciutadana:

Per a la renovació de les autoritzacions de residència temporal es valora, si s'escau:

- a) Els antecedents penals, considerant l'existència d'indults o les situacions de remissió condicional de la pena o la suspensió de la pena privativa de llibertat.
- b) **L'incompliment de les obligacions de l'estranger en matèria tributària i de Seguretat Social.**

Als efectes de l'esmentada renovació, es valora especialment **l'esforç d'integració de l'estranger** que aconselli la seva renovació, **acreditat mitjançant un informe positiu de la comunitat autònoma que certifiqui l'assistència** a les accions formatives que preveu l'article 2 ter d'aquesta Llei."

LA RENOVACIÓ DE LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA TEMPORAL

•Contingut de l'informe (articles 51.6, 71 i 109, RD 557/2011):

- Exigible en les renovacions de la residència temporal no lucrativa, per reagrupament familiar, per comte propi i per compte d'altri.
- Ha de tenir com a **contingut mínim** la certificació, si s'escau, de la participació activa de l'estranger en accions formatives destinades al coneixement i respecte dels valors constitucionals d'Espanya, els valors estatutaris de la comunitat autònoma en què es resideixi, els valors de la Unió Europea, els drets humans, les llibertats públiques, la democràcia, la tolerància i la igualtat entre dones i homes, així com l'aprenentatge de les llengües oficials del lloc de residència.
- La certificació ha de fer expressa **menció al temps de formació** dedicat als àmbits assenyalats.
- L'informe ha de tenir en consideració les accions formatives dutes a terme per entitats privades degudament acreditades o per entitats públiques.
- L'esmentat esforç d'integració pot ser al·legat per l'estranger com a informació a valorar en cas que no acrediti el compliment d'algun dels requisits previstos per a la renovació de l'autorització (falta de precisió de la norma).

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

II. L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR.

NOVETATS EN LA REGULACIÓ.

•Els familiars reagrupables:

A) La persona que mantingui amb el reagrupador una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal. Es considera que existeix relació d'anàloga afectivitat a la conjugal quan:

- 1r L'esmentada relació estigui **inscrita en un registre públic** establert a aquests efectes, i no s'hagi cancel·lat l'esmentada inscripció; o
- 2n **S'acrediti la vigència d'una relació no registrada, constituïda amb caràcter previ a l'inici de la residència del reagrupador a Espanya.**

Als esmentats efectes, sense perjudici de la possible utilització de qualsevol mitjà de prova admès en dret, tenen prevalença els documents emesos per una autoritat pública.

Són incompatibles amb aquestes dues figures les situacions de matrimoni i d'anàloga relació d'afectivitat.

Diapositiva 26

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

B) Els seus fills o els del seu cònjuge o parella, inclosos els adoptats, sempre que siguin més petits de divuit anys en el moment de la sol·licitud de l'autorització de residència a favor seu **o tinguin una discapacitat i no siguin objectivament capaços de proveir les seves pròpies necessitats a causa del seu estat de salut.**

Terme més ampli al de "incapaços".

C) **Els representats legalment pel reagrupador**, quan siguin de menys de divuit anys en el moment de la sol·licitud de l'autorització de residència a favor seu **o tinguin una discapacitat i no siguin objectivament capaços de proveir les seves pròpies necessitats a causa del seu estat de salut**, quan l'acte jurídic del qual sorgeixen les facultats representatives no sigui contrari als principis de l'ordenament espanyol.

D) **Els seus ascendents en primer grau**, o els del seu cònjuge o parella, quan estiguin al seu càrrec, siguin més grans de seixanta-cinc anys i hi hagi raons que justifiquin la necessitat d'autoritzar la seva residència a Espanya.

Excepcionalment, quan concorrin raons de caràcter humanitari, es poden reagrupar els ascendents de menys de seixanta-cinc anys que reuneixin els restants requisits que estableix el paràgraf anterior.

Diapositiva 27

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

•La concurrència de raons humanitàries en l'ascendent en primer grau.

Supòsits:

- Quan l'ascendent visqui amb el reagrupador al país d'origen en el moment en què aquest últim va obtenir la seva autorització.
- Quan l'ascendent sigui incapaç i la seva tutela estigui atorgada per l'autoritat competent al país d'origen a l'estranger resident o al seu cònjuge o parella reagrupada.
- Quan l'ascendent no sigui objectivament capaç de proveir les seves pròpies necessitats.
- Igualment, es considera que concorren raons humanitàries quan l'ascendent del reagrupador, o del seu cònjuge o parella, sigui cònjuge o parella de l'altre ascendent, i aquest últim sigui més gran de seixanta-cinc anys. En aquest cas, les sol·licituds d'autorització de residència per reagrupament familiar es poden presentar de forma conjunta, si bé l'aplicació de l'excepció del requisit de l'edat respecte a l'ascendent menor de seixanta-cinc anys ha d'estar condicionada al fet que l'autorització de l'altre ascendent sigui concedida.
- No és una llista tancada de supòsits.

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

•El requisit "d'estar a càrrec" del reagrupador. Definició:

S'entén que els familiars estan a càrrec del reagrupador quan acreditin que, almenys durant l'últim any de la seva residència a Espanya, ha transferit fons o suportat despeses del seu familiar, que representin almenys el 51% del producte interior brut per càpita, en còmput anual, del país de residència d'aquest, segons el que estableix, en matèria d'indicadors sobre renda i activitat econòmica per país i tipus d'indicador, l'Institut Nacional d'Estadística.

•Els mitjans econòmics a acreditar per un estranger per a l'obtenció d'una autorització de residència per reagrupament a favor dels seus familiars.

Criteris de valoració:

- Documentació que acrediti que es disposa de **mitjans econòmics suficients** per atendre les necessitats de la família. **Inclou:**
 - **L'assistència sanitària** en el supòsit de no estar coberta per la Seguretat Social,
 - **La quantia**, amb caràcter de mínima i referida al moment de sol·licitud de l'autorització, tindrà en consideració el nombre de persones que sol·liciti reagrupar i el nombre de familiars que ja conviuen amb ell a Espanya al seu càrrec.

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

○ La quantia serà la següent:

- **En cas d'unitats familiars que incloguin**, computant el reagrupador i en arribar a Espanya la persona reagrupada, **dos membres**: s'exigeix una quantitat que representi mensualment el 150% de l'IPREM.
- En cas d'unitats familiars que incloguin, en arribar a Espanya la persona reagrupada, **més de dues persones**: una quantitat que representi mensualment el 50% de l'IPREM per cada membre addicional.

○ Minoració de la quantia. Supòsits:

- Quan el familiar reagrupable sigui menor d'edat i concorrin circumstàncies excepcionals acreditades que aconsellin l'esmentada minoració sobre la base del principi de l'interès superior del menor.
- La quantia pot ser minorada en relació amb el reagrupament d'altres familiars per raons humanitàries apreciades en relació amb supòsits individualitzats i amb l'informe favorable previ de la Direcció General d'Immigració.

Diapositiva 30

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

- **No són computables** els ingressos provinents del sistema d'assistència social.
- **Sí són computables** els ingressos aportats pel cònjuge o parella de l'estranger reagrupador, així com per un altre familiar en línia directa en primer grau, amb la condició de resident a Espanya i que convisqui amb aquest.
- L'autorització no es concedirà si es determina indubtablement que no existeix una **perspectiva de manteniment dels mitjans econòmics durant l'any posterior** a la data de presentació de la sol·licitud. En aquesta determinació, **la previsió de manteniment d'una font d'ingressos** durant l'esmentat any s'ha de valorar tenint en compte l'evolució dels mitjans del reagrupador en els sis mesos previs a la data de presentació de la sol·licitud.

Diapositiva 31

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

•L'habitatge adequat a acreditar per un estranger per a l'obtenció d'una autorització de residència per reagrupament a favor dels seus familiars:

- Informe expedit pels òrgans competents de la comunitat autònoma del lloc de residència del reagrupador.
- La comunitat autònoma ha d'emetre l'informe i notificar-lo a l'interessat en el termini màxim de trenta dies des que li sigui sol·licitat. Simultàniament i per mitjans electrònics, ha de donar trasllat de l'informe a l'oficina d'estrangeria competent.
- Als esmentats efectes pot fer consulta a l'Ajuntament on l'estranger reagrupador tingui el seu domicili habitual sobre la informació que hi pugui constar en relació amb l'adequació de l'habitatge.
- L'informe **pot ser emès per la corporació local** en la qual l'estranger tingui el seu lloc de residència **quan així hagi estat establert per la comunitat autònoma competent**, sempre que això hagi estat prèviament posat en coneixement de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració.

Diapositiva 32

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

- **L'informe de la corporació local** ha de ser emès i notificat a l'interessat en el **termini de trenta dies** des de la data de la sol·licitud. Simultàniament i per mitjans electrònics, ha de donar trasllat de l'informe a l'oficina d'estrangeria competent.
- **En cas que l'informe no hagi estat emès en termini**, circumstància que ha de ser degudament acreditada per l'interessat, **es pot justificar aquest requisit per qualsevol mitjà de prova admès en dret**.
 - En tot cas, l'informe o la documentació que es presenti en la seva substitució ha de fer referència, almenys, als extrems següents: títol que habiliti per a l'ocupació de l'habitatge, nombre d'habitacions, ús al qual es destina cadascuna de les dependències de l'habitatge, nombre de persones que l'habiten i condicions d'habitabilitat i equipament.
- **El títol que habiliti per a l'ocupació de l'habitatge** s'entén referit a l'estranger reagrupador o a qualsevol altra persona que formi part de la unitat familiar sobre la base d'un parentiu dels enunciats a l'article 17 de la Llei orgànica 4/2000: el cònjuge del resident o persona que mantingui amb l'estranger resident una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal, fills i ascendents en primer grau.

Diapositiva 33

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

•Renovació de les autoritzacions de residència en virtut de reagrupament familiar.

- **El sol·licitant de la renovació:**
 - El reagrupador.
 - O en el cas de renovació de l'autorització de residència per reagrupament familiar de descendents, menors tutelats o ascendents **pot ser sol·licitada pel cònjuge o parella del reagrupador**, sempre que l'esmentat cònjuge o parella sigui resident a Espanya, formi part de la mateixa unitat familiar, i el reagrupador original no reuneixi els requisits exigibles per a la renovació de l'autorització per reagrupament familiar.
 - També és aplicable, en el cas de descendents o menors tutelats, **respecte al seu altre progenitor o tutor**, sempre que aquest tingui la condició de resident a Espanya i sense perjudici que formi part o no de la unitat familiar.
 - En aquests dos darrers casos, la naturalesa i durada de l'autorització renovada s'ha de vincular a la del cònjuge o parella, que han d'assumir la condició de reagrupador.

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

○ **Requisits que ha de reunir el reagrupador:**

- Que sigui titular d'una autorització de residència en vigor o estigui dins el termini dels noranta dies naturals posteriors a la caducitat d'aquesta.
- Que compti amb ocupació i/o recursos econòmics suficients per atendre les necessitats de la família, incloent-hi l'assistència sanitària de no estar coberta per la Seguretat Social, **en una quantitat que representi mensualment el 100% de l'IPREM.**
- Als esmentats efectes **són computables els ingressos provinents del sistema d'assistència social** i és aplicable el que preveu l'article 54.3 d'aquest Reglament (minoració de la quantia).
- **Que disposi d'un habitatge adequat** per atendre les seves necessitats i les de la seva família, i que ha de ser el seu habitatge habitual: (IMPORTANT NOVELTAT)
 - ✓ Si no hi ha canvi de domicili en relació amb l'acreditat per a l'obtenció de l'autorització inicial de residència temporal per reagrupament familiar, només cal presentar el document que acrediti la vigència del títol d'ocupació.
 - ✓ En cas que hi hagi canvi de domicili, cal demanar un informe d'adequació de l'habitatge.
 - ✓ En els dos casos, el títol que habiliti per a l'ocupació de l'habitatge s'entén referit a l'estranger reagrupador o a qualsevol altra persona que formi part de la unitat familiar sobre la base d'un parentiu dels enunciats a l'article 17 de la LO 4/2000.

L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER REAGRUPAMENT FAMILIAR

- Si s'escau, **informe** emès per les autoritats autonòmiques competents **que acrediti l'escolarització dels menors** en edat d'escolarització obligatòria que estiguin al seu càrrec.
- **S'ha de valorar**, si s'escau, amb la sol·licitud d'ofici prèvia dels corresponents informes:
 - L'incompliment de les obligacions del sol·licitant en matèria tributària i de Seguretat Social.
 - L'esforç d'integració de l'estranger acreditat mitjançant l'informe positiu de la comunitat autònoma del seu lloc de residència.
- **Les autoritzacions de residència de menors no nascuts a Espanya (arts.186 i 187 RD 557/2011):**
 - Aplicació dels mateixos criteris econòmics i d'informe d'habitatge de les autoritzacions per reagrupament.
 - Tant en les sol·licituds inicials com en les renovacions.

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

III. L'AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA PER CIRCUMSTÀNCIES EXCEPCIONALS PER ARRELAMENT. NOVETATS EN LA REGULACIÓ.

1. Arrelament laboral.

- Acreditar la permanència continuada a Espanya durant un període mínim de dos anys.
- No tenir antecedents penals a Espanya i al seu país d'origen o al país o països on hagin residit durant els últims cinc anys.
- Demostrar l'existència de relacions laborals amb una **durada que no sigui inferior a sis mesos** (anteriorment era un any de relació laboral).
- La relació laboral i la seva durada cal acreditar-les mitjançant:
 - una resolució judicial que la reconegui,
 - o la resolució administrativa confirmatòria de l'acta d'infracció de la Inspecció de Treball i Seguretat Social que l'acrediti.

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

2. Arrelament social.

Requisits acumulatius:

- Acreditar la permanència continuada a Espanya durant un període mínim de tres anys.
- No tenir antecedents penals a Espanya i al seu país d'origen o al país o països on hagi residit durant els últims cinc anys.
- Tenir un contracte de treball signat pel treballador i l'empresari en el moment de la sol·licitud per a un període que no sigui inferior a un any.
- La contractació s'ha de basar en l'existència d'un sol contracte, **però hi caben les següents excepcions (novetat del nou Reglament):**
 - En el cas del sector agrari, es poden presentar dos contractes, amb diferents ocupadors i concatenats, cadascun d'una durada mínima de sis mesos.
 - En el cas de dur a terme activitats en una mateixa ocupació treballant parcialment i de manera simultània per a més d'un ocupador, s'ha d'admetre la presentació de diversos contractes, tots d'una durada mínima d'un any, i la suma dels quals ha de representar una jornada setmanal no inferior a trenta hores en el còmput global (supòsit pensat bàsicament per a la relació de treballadors de la llar amb caràcter discontinu).

Diapositiva 38

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

• Tenir vincles familiars amb altres estrangers residents o presentar un informe d'arrelament que acrediti la seva integració social, **emès per la comunitat autònoma** al territori de la qual tinguin el domicili habitual.

- Els vincles familiars s'entenen referits exclusivament als cònjuges o parelles de fet registrades, ascendents i descendents en primer grau i línia directa.

L'informe d'arrelament. Característiques:

• Hi han de constar, **entre altres factors d'arrelament** (*per tant, no és una llista tancada*) que puguin acreditar les diferents administracions competents:

- el temps de permanència de l'interessat al seu domicili habitual, on hi ha d'estar empadronat, (compte!: només exigeix l'empadronament al municipi, però no exigeix residència mínima al municipi d'empadronament per emetre l'informe),
- els mitjans econòmics de què disposi,
- els vincles amb familiars residents a Espanya,
- els esforços d'integració a través del seguiment de programes d'inserció sociolaborals i culturals (en la línia de la nova exigència general d'acreditar la integració de l'estranger).

Diapositiva 39

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

• Ha de ser emès i notificat a l'interessat en el termini màxim de trenta dies des de la sol·licitud.

• Simultàniament, i per mitjans electrònics, la comunitat autònoma ha traslladar l'informe a l'oficina d'estrangeria competent.

• A aquests efectes, cas que sigui la CA la qui elabori l'informe, l'òrgan autonòmic competent pot realitzar una consulta a l'ajuntament on l'estranger tingui el domicili habitual sobre la informació que hi pugui constar.

• Delegació de la funció d'emetre l'informe als municipis:

- L'informe d'arrelament el pot emetre la corporació local on l'estranger tingui el domicili habitual, quan així hagi ho establert la comunitat autònoma competent, sempre que això s'hagi posat prèviament en coneixement de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració.
- En aquest cas, l'informe de la corporació local s'ha d'emetre i notificar a l'interessat en el termini de trenta dies des de la data de la sol·licitud.
- Simultàniament, i per mitjans electrònics, la corporació local ha traslladar l'informe a l'oficina d'estrangeria competent.

Diapositiva 40

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

• **En cas que l'informe no s'hagi emès dins de termini**, circumstància que ha d'acreditar degudament l'interessat, aquest requisit es pot justificar per qualsevol mitjà de prova admès en dret.

• **Recomanació de l'exempció del contracte en l'informe:**

- L'òrgan que emeti l'informe pot recomanar que s'eximeixi l'estranger de la necessitat de tenir un contracte de treball, sempre que acrediti que disposa de mitjans econòmics suficients.
- Respecte als mitjans econòmics, es pot al·legar que deriven d'una activitat a desenvolupar per compte propi (sempre i quan aconsegueixi amb els requisits exigits per a iniciar una activitat per compte propi previstos em l'article 105 del RD 557/2011).

• (NOVETAT) Es podrà determinar **l'aplicació de la situació nacional d'ocupació a les sol·licituds d'autorització de residència temporal per raons d'arrelament social**. (Per ordre del titular del Ministeri de la Presidència, a proposta dels titulars dels ministeris de l'Interior i de Treball i Immigració, i amb l'informe previ de la Comissió Laboral Tripartida d'Immigració).

Diapositiva 41

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

3. Arrelament familiar.

Supòsits:

- Quan es tracti de fills de pare o mare que hagin sigut originàriament espanyols.
- (NOVETAT) Quan es tracti de **pare o mare d'un menor de nacionalitat espanyola**, sempre que el progenitor sol·licitant tingui a càrrec el menor i hi convisqui o estigui al corrent de les obligacions paternofilials respecte al menor.

4. L'autorització de treball associada a tots els tipus d'autoritzacions per arrelament:

• La concessió de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals per raons d'arrelament comporta una autorització de treball a Espanya durant la vigència d'aquella.

• **Excepcions:**

- L'autorització que es concedeixi als menors d'edat laboral (menors de 16 anys).
- En els casos d'exempció del requisit de tenir contracte perquè es disposa de mitjans econòmics (sempre que no deriven de la realització d'una activitat per compte propi).

Diapositiva 42

LES AUTORITZACIONS DE RESIDÈNCIA PER ARRELAMENT

- En els altres supòsits, l'estranger pot sol·licitar, personalment, l'autorització corresponent de treball davant l'òrgan competent per tramitar-la.
 - La sol·licitud es podrà presentar de manera simultània amb la sol·licitud d'autorització de residència per circumstàncies excepcionals o bé durant el període de vigència d'aquella.

5. La durada de les autoritzacions per circumstàncies excepcionals.

- Tenen una vigència d'un any.
- Després de la primera autorització d'un any de vigència, en les autoritzacions concedides per supòsits d'arrelament, els titulars de l'autorització hauran de sol·licitar una autorització de residència o una autorització de residència i treball sempre que compleixin els requisits establerts per obtenir-la (es tracta del procediment de modificació (no pas renovació) regulat a l'article 202 del RD 557/2011).
- **Terminis per presentar la modificació:** dins dels 60 dies anteriors a la caducitat de l'autorització o dins dels 90 dies posteriors a la caducitat.

Diapositiva 43

QUADRE RESUM DELS INFORMES

TIPUS D'INFORME	SOL·LICITUDS A LES QUE AFECTA	QUI EMET L'INFORME I EL SEU CARÀCTER OBLIGATORI O OPTATIU
Informe d'integració: certifiquen l'assistència de l'estranger a les activitats formatives (arts. 31.7 LO i 2ter Reglament)	Renovació de les autoritzacions de residència i residència i treball	Els emet la CA. Caràcter optatiu i no vinculant.
Informe d'integració social (art. 68.3 LO)	Arrelament social (si l'estranger no té familiars residents a Espanya)	Caràcter obligatori, però no vinculant. Notificació a l'interessat en 30 dies. Els emet la CA. Possibilitat que els emetin els Ajuntaments, prèvia habilitació per la CA i comunicació a la Secretaria d'Immigració.

Diapositiva 44

QUADRE RESUM DELS INFORMES		
TIPUS D'INFORME	SOL.LICITUDS A LES QUE AFECTA	QUI EMET L'INFORME I EL SEU CARÀCTER OBLIGATORI O OPTATIU
Informe d'habitatge adequat (art. 18.2 LO i 55 reglament)	<p>Autoritzacions inicials per reagrupament familiar.</p> <p>Autoritzacions inicials de fills no nascuts a Espanya.</p> <p>Renovació de les autoritzacions per reagrupament familiar i de les de fills no nascuts només si s'ha canviat de domicili.</p>	<p>Caràcter obligatori, però no vinculant.</p> <p>S'ha de notificar a l'interessat em um termini de 30 dies.</p> <p>Els emet la CA.</p> <p>Possibilitat que els emetin els Ajuntaments, prèvia habilitació per la CA i comunicació a la Secretaria d'Immigració.</p> <p>La CA pot consultar a l'Ajuntament del domicili de l'interessat i sol.licitar o contrastar dades.</p>

Diapositiva 45

QUADRE RESUM DELS INFORMES		
TIPUS D'INFORME	SOL.LICITUDS A LES QUE AFECTA	QUI EMET L'INFORME I EL SEU CARÀCTER OBLIGATORI O OPTATIU
Informe d'escolarització de menors d'edat	Renovació d'autoritzacions de residència i residència i treball del reagrupador.	Caràcter obligatori. Els emet la CA.
Informe d'integració em la societat espanyola (art. 63 de la Llei del Registre Civil)	Nacionalitat espanyola per residència.	Caràcter optatiu. Els emet la CA. No hi ha possibilitat de delegació als Ajuntaments.